Timişoara, 1895. Anul II. Nr. 258. Mercuri în 22 Novembre (4 Decembre).

DREPTATEA

Apare în fie-care ḑi de lucru la amiaḑi.

Preţul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci). — Numeri singuratici 5 cr. — Tacsa de inserţiuni: 1 cm. □ 1 cr., plus 30 cr. timbru. — Toate abonamentele şi tacsele se plătesc în Timişoara.

Redactor responsabil: Adrian P. Deseanu.

Redacţiunea şi Administraţiunea: Timişoara, cetate, strada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse), Nr. 41.
Telefon (linia de stat Viena, Budapesta, Arad) Nr. 4.

Parlamentul nostru.

Timişoara, 4 Decembre.

Cu aproape 2—3 decenii înainte de asta ai nostri *»deputaţi dietali«* combăteau şi criticau organismul şi composiţia parlamentului ţerii noastre, din diferite puncte de vedere.

Ni-aducem cu toţii a minte cum unii dintrĕ ei, anume dl. Alesandru *Mocsonyi,* mai târḑiu fericitul general *Doda,* şi-au depus mandatele de deputaţi dietali şi au eşit din parlament, dechiarând că pe cât timp doresc a fi şi oameni onesti, cinstiti, le este imposibil a-i fi membri şi a lucrá în mod constiincios spre binele bine priceput al patriei comune şi al naţiunei române.

Nu mai puţin cunoscut este şi aceea, că întrĕ gravaminele noastre de aḑi, ba chiar într'un punct special din programul nostru naţional, libertatea electorală, censul şi dreptul electoral, cari toate ţintesc la o sănĕtoasă şi genuină compunere a parlamentului, formează unele dintrĕ postulatele cele mai de căpetenia ce le facem faţă de stat şi pentru cari am luptat şi luptăm toţi.

Cu toate acestea însĕ detentorii puterei statului pe bărbaţii nostri, ca şi pe noi, cei ce luptăm şi până aḑi necontenit, ne-au nesocotit; urcaţi pe treptele îngâmfării ei nu au respectat justele noastre dorinţe, ci au trecut peste acestea la ordinea ḑilei, lucrând de capul lor şi . . . cufundându-se tot mai mult în pĕcat, în retăciri, în prăpastiă.

Însĕ vremea le vine la toate, li-a venit şi a lor vreme.

Aḑi putem cu drept cuvênt ḑice: laudă Ţie Doamne! Cu viiă satisfacţiune patriotică şi naţională putem constatá, că aḑi compatrioţii maghiari, aproape fără deosebire de partid, recunosc şi ei marea decadenţă politică-morală la carea a ajuns parlamentul ţerii noastre, ear' unii dintrĕ ei, poate cà-s oameni mai maturi şi mai cu judecată, dau chiar şi prin organele lor de publicitate viiă espresiune acestor esperinţe. Decăderea şi destrăbălarea parlamentului a devenit şi pentru dînşii un fapt viḑibil şi pipăibil, nu-l mai pot ascunde, cu atât mai puţin negá; şi deci numiţii compatrioţi aḑi, vrĕnd-nevrĕnd recunosc în mod indirect ceea ce veteranii nostri bărbaţi le spuneau şi documentau cu ḑeci de ani înainte.

O adevĕrată satisfacţiune morală poate fi aceasta pentru distinţii bărbaţi şi tot-odată un deget arĕtătoriu al Provedintei pentru compatrioţii nostri, care le ḑice: aţi facut rĕu atunci şi rĕu faceţi şi aḑi, când despectaţi prudenţa, esperinţa şi virtuţile adevĕrat patriotice ale bărbaţilor români din Ungaria.

Da, aşa le arată degetul Provedinţei! Dar' noi nici-odată nu am sperat nici sperăm, ca şovinismul sĕ-l vadă, fiind-că orbului şi orbitului nu-i este dat a vedè nici însaşi lumina soarelui. Şi dacă aḑi ne ocupăm de această temă, o facem numai şi numai pentru a ilustrá decepţiunea prin propriele recunoaşteri şi mărturisiri ale oamenilor cari pe când în această privinţă se plâng şi ei, mai amar de cât noi, în privinţele ce ating drepturile şi îndreptăţirile *naţionale nemaghiare* sunt tot-aşa de intransigenţi, ca înainte de asta cu ḑeci de ani.

Fie! Noi însĕ avem firma convingere, că nu mult timp va trebuí sĕ treacă până când compatrioţii nostri, intransigenţii de aḑi, vor trebuí sĕ-şi deschidă ochii şi sĕ recunoască şi ei inşişi chiar şi pe terenul nostru naţional, cum recunosc aḑi pe cel parlamentar, că ei au greşit, ei sunt vina, nu bărbaţii nostri şi organele noastre politice, cari cu rară virtute şi abnegaţiune au ţinut şi ţin la politica noastră naţională şi la programul nostru naţional-politic. Unde nu ajunge vorba, sfătuirea şi capacitarea, acolo urmează forţa majoră a împregiurărilor, care apoi loveşte de tot nemilos şi fără cruţare.

Numai de nu ar fi prea târḑiu timpul când îi va ajunge ciomagul împregiurărilor!

Cu privire la starea parlamentului ţerii noastre eată cum se esprimă douĕ jurnale de frunte maghiare:

„Hazánk“ scrie — întrĕ altele: „Că parlamentarismul maghiar este *bolnav,* asta este un fapt netăgăduit de nime. Asemenea cunoaşte ori-cine causa boalei. Causa boalei, care a atacat la rădĕcina sa parlamentarismul maghiar, este un secret public: partea cea mai mare a representanţilor naţiunei nu este independentă de guvern, din care causă ea nici că poate fi controlă faţă de guvern . . . . Cei mai mulţi deputaţi dietali privesc mandatul lor drept titlu de drept la câştigarea de favoruri în schimb pentru spriginirea guvernului din partea lor . . . deputaţii s'au îndatinat a privi deputăţia drept calea cea mai oablă spre a-şi face cariera şi norocirea . . . astăḑi sala legislaţiunei (dietei) a devenit un soiu de sală de burză; talentele individuale nu produc dobânḑi în favorul interesului public-general al ţerii, ci e us a le depune drept speculă productivă în afaceri de negoţ particular individual şi egoistic — în parlament . . . . Relaţiunile ce esistă întrĕ întreprinderile marilor capitalisti şi întrĕ membrii de parlament au causat pretutindenea în Europa isbucnirea din sinul parlamentului a corupţiunei periculoase. Tot asta a prefăcut parlamentele în absolutistice, în loc de a fi constituţionale . . . Eschiderea din parlament a aşa numiţilor „cavaleri de rebah“ şi de „tantième“ este un interes nu numai al ţerii, ci, bine înţeles, chiar şi al guvernului, fiind-că solid nu poate fi de cât numai un astfeliu de guvern, pe *care oamenii cinstiţi îl părtinesc din principiu şi din convingere*“ . . . .

Astfeliu scrie »Hazánk« în nrul sĕu 328 apărut la 30 Novembre; ear' din »Magyarország« apărut în aceeaşi ḑi şi sub acelaşi numĕr, culegem următoriul buchet în causă.

„Parlamentul maghiar este bolnav. Asta se vede din funcţionarea lui, care, preste tot luată, nu e normală şi nu corĕspunde înţelesului esistenţei sale. El nu dă espresiune sentimentelor generale ale naţiunei şi nu urcă la valoare voinţa genuină a naţiunei, ci în sinul sĕu domineaza o associaţiune care ori-ce alt interes îl subordinează intereselor sale de partid de la putere. Boala îşi primeşte nutremêntul din douĕ izvoare; unul e: că parlamentul nu este compus pe temeiul alegerei libere a alegĕtorilor, ear' păturile din cari se recuiră alegĕtorii sunt prea înguste, nu sunt curate; al doilea izvor e: că un parlament compus într'un mod astfeliu falsificat nu posede faţă cu guvernul nici o garanţă despre independenţa sa. . . . *Cercurile electorale nu au nici o proporţiune în împărţirea lor . . . unele au numai câte 150 de alegĕtori, altele 6000* (şi 8—9 mii. — Red.) . . . *asemenea estremităţi esistă şi cu privire la cens, care în unele părţi este 1 fl. 20 cr., în altele 26 flor. . . . apoi mai urmează falsificarea listelor şi stergerea volnicoasă a alegĕtorilor . . . De cumva nu voim sĕ îngropăm de tot parlamentarismul nostru, atunci avem lipsă necondiţionată, ca pe cetăţenii patriei sĕ-i facem părtaşi la o împărţire mai proporţională şi la dreptul electoral mai estins, apoi sĕ procurăm garanţe mai sigure pentru libertatea dreptului electoral. Fără aceasta cură radicală parlamentarismul maghiar rĕmâne o minciună ascunsă, pe un timp mai scurt sau mai îndelungat, şi-şi va perde toată autoritatea sa esterioară atât în jos cât şi în sus. Acesta nu este interes de partid, ci este interesul general al parlamentarismului maghiar.*“

Faţă cu aceasta critică, obvenită şi în dietă, onorabilul president al consiliului ministerial mai deunăḑi se pronunţă în causă, ḑicênd, că în privinţa casurilor de incompatibilitate aşa de departe ca legile Ungariei »nu au mers nici ale altor state legi«.

Nici pre lângă cea mai mare bunăvoinţă nu ni-se poate a privi pe dl Bánffy de un cunoscĕtoriu atât de precis al legilor şi constituţiunilor altor state europene, în cât sĕ putem dá creḑĕmênt cuvintelor Esc. Sale.

†

Episcopul Nectarie Dimitrievici.

Luni dimineaţa a reposat pe neaşteptate episcopul diecesei orthod. orientale sêrbeşti a Vêrşeţului. Casul morţii a suprins pe toată lumea, fiind-că nime nu se aştepta la aşa ceva, de vreme ce decedatul episcop erá sănĕtos şi încă în bune puteri, în etate de numai 55 de ani.

Prin moartea episcopului Nectarie Dimitrievici diecesa perde pe iubitul sĕu episcop, ear' episcopatul bisericei orientale sêrbeşti perde pe unul dintrĕ cei mai erudiţi, prudenţi şi cualificaţi membri de cari dispune în timpul de faţă. Românii încă au motive de a regretá perderea acestui episcop, fiind-că în causele de despărţire hierarhică reposatul totdeauna îmbrăţişá cu căldură propunerile membrilor delegaţiunei române, cari tindeau la resolvarea pe cale amică a caselor de controverse, în care privinţă reposatul erá liberal şi just.

Nectarie Dimitrievici a fost de origine din Becicherecul-mare, născut la anul 1840; şcoalele gimnasiale le-a studiat în oraşul sĕu natal, ear' studiile juridice le-a absolvat la universitatea din Viena, la urmă cele teologice în Vêrşeţ. Sub episcopul diecesei de Vêrşeţ *Chenghelaţ* la anul 1864 Dimitrievici a fost promovat la gradul de protodiacon, la anul 1872 de archimandrit al mănăstirei *Mesici.* La anul 1887 a fost ales şi întărit de episcop al diecesei Vêrşeţului, după ce archimandritul Ilar. *Ruvaraţ,* fiind ales de episcop, nu a voit sĕ se aplece condiţiunilor ce, ḑice-se, i-s'ar fi pus din partea guvernului ungar, şi astfeliu ar fi repăşit, recte: n'a fost admis a depune jurămêntul.

Astfeliu decedatul numai 7 ani a păstorit diecesa sa. Dumneḑĕu sĕ-l odihnească 'n pace.

Străinătate.

Complicaţiunile Turciei. (Salonic, 2 Decembre.) În portul de aici staţionează de present 18 năi de rĕsboiu engleze sub comanda admiralului Seymur. Numĕrul soldaţilor e 8250. Vasele de rĕsboiu ruseşti „Rinda“ şi „Rĕsboinic“, cari deasemenea staţionează aici, au 1000 soldaţi şi 50 tunuri. Se pare că escadra engleză va petrece întreaga earnă aici, căci oficerii închiriează cuartire pe jumĕtate de an şi şi-au comandat aici şi familiile. —

Spre Asia-mică pleacă pe fie-care ḑi noue şi noue trupe de reservisti, aşa că până acuma s'au transportat acolo 30.000 de oameni. Din Smirna s'a trimis o trupă de 4500 oameni la Beyruth.

Călĕtori voniţi din Janina spun, că acolo s'au întêmplat mari turburări. Mohamedanii amenință poporaţiunea greacă şi au bătut pe câţiva tineri fiind-că în o cafană cântasĕră cântece greceşti. În urma acestor turburări şi sub pretecstul, că grecii au fost provocătorii, autorităţile turceşti au făcut perchisiţiuni domiciliare şi au confiscat toate armele grecilor. Consulul Greciei a protestat în numele poporaţiunei grece contra violărei dreptului domiciliar şi a făcut raport ambasadorului din Constantinopol.

(Constantinopol, 2 Decembre.) Dintrĕ cele 128 batalioane de redifi chiămate la arme 110 sunt deja mobilisate. Celelalte sunt incapabile de acțiune, find-că le lipsesce adjustamentul. Corabia trimisă cu munițiuni la Trapezunt, s'a perdut.

(Londra, 2 Decembre.) Representanții puterilor au decis, că în cas de lipsă vor pretinde în formă de *ultimat* concesiunea pentru întrarea năilor în Bosfor. — „Daily Chronicle“ e informat însĕ, că *în casul când ultimatul nu va avè resultatul dorit, în privința ulterioarei proceduri cu greu va putè fi susținută buna-înțelegere de până acum.* Unele puteri doresc în asemenea cas intervențiune de arme, altele însĕ se tem de o asemenea drastică mĕsură, find-că ușor ar putè provocá erumperea fanatismului muzulman în toată puterea lui. —

„Daily News“ are un raport venit preste Odessa, în care se dice, că trupe turcești au pușcat asupra unui vapor englez, care cu puțin înainte de apusul soarelui voiá sĕ între 'n Dardanele; căpitanul vaporului a dat numai de cât ordin de întoarcere. Gurile Dardanelelor sunt provĕdute cu foarte multe torpile, ceea-ce constringe corăbiile la mare precauțiune.

Referitoriu la pretensiunea marilor puteri sultanul se provoacă la contractul de la Paris, care statoresce *în mod neesplicit* drepturile cu privire la întrarea în Bosfor a câte unei a doua corabiă staționară, și pe basa căruia *sultanul se crede îndreptățit* a denegá concesiunea.

Reînceperea acțiunei macedonene. (Sofia, 2 Decembre.) Eri după amiadi la 3 oare s'a ținut aici un meeting în objectul, că guvernul sĕ fie recercat a întreveni la guvernul Turciei, ca Macedoniei sĕ i-se asigure aceleași drepturi, pe cari le-a asigurat Armeniei. Câțiva agenți provocători au provocat însĕ spargerea meetingului, cu care ocasiune *s'au întêmplat numĕroase răniri.*

Sêrbii nu uită! (Belgrad, 2 Decembre.) Regele Alexandru a primit Sâmbătă în audiență privată pe gerantul bulgar de aici, care re'ntorcêndu-se din Sofia a predat regelui o *epistolă autografă a principelui Ferdinand.* În aceasta principele face întrebarea, că fire-ar aplecat regele Alexandru sĕ primiască a fi nașul prințului Boriș la botezul ce se va sĕvĕrși în Ianuariu? Cu privire la tristele evenimente din trecut principele accentuează, că acelea s'au întêmplat *sub alt principe și sub alt guvern,* și că cestiunile de vieață ale învecinatelor state pretind, ca *națiunile surori sĕ se împace și sĕ lucre împreună întru apĕrarea și eluptarea comunelor interese de vieață.* — Regele Alexandru a mulțămit în cei mai complesanți termini pentru invitarea ce i-se face, dar' rĕspunsul definitiv îl va comunicá însuși principelui preste câteva dile.

Presa sêrbă declară, că regele *nu poate primí sĕ fie nașul prințului, find-că aceasta ar fi umilirea națiunei sêrbe.* Regele Sêrbiei nu poate face servicii acelor bulgari, cari la Slivnița au bătut armata regelui Milan. *Regele Alexandru ar trebui sĕ respingă ori-ce feliu de învitare* așa cum a făcut țarul, respective cercurile de curte ale Rusiei.

Abdicerea ministrului de esterne al Franciei. (Paris, 3 Decembre.) Ministrul de esterne *Berthelot,* deprimat foarte mult prin moartea fiicei sale, voiesce sĕ abdică, dar' amicii lui încearcă totul spre a'l abate de la aceasta intențiune.

Din sobrania Bulgariei. (Sofia, 3 Decembre.) În ședința de eri a sobraniei comisiunea esmisă pentru revidarea pensiunilor votate în sesiunile anterioare a făcut propunerea, ca pensiunea vĕduvei fostului ministru *Belcev* (mort în urma unui atentat) sĕ se reducă de la 5000 franci la 1800. Propunerea a provocat lunga și agitată desbatere. Oratorii recunosceau toți dreptul moral al vĕduvei la pensiune după bărbatul ei mort în decursul împlinirei datorințelor sale față de patrie, dar' nu erau de acord în privința sumei. Când *Obrucev* vorbiá despre Belcev ca despre o victimă a lui Stambulov, de pe galeria diaristilor a rĕsunat ripostul: *Minți!* La aceasta membrii majorității au sărit din bance, ca sĕ eruеze pe ripostătoriul. Se dice, că acesta ar fi fost un colaborator de la *Svoboda,* care a dispărut iute de pe galerie. După mai multe votisări fără resultat sobrania în fine a votat vĕduvei lui Belcev o pensiune de *3000 franci.*

Serata literară-musicală a societății de lectură „Petru Maior“.

— Raport special al „Dreptății“. —

Budapesta, 2 Decembre.

Sunt lungi și mulți ani de atunci, când pentru ultima-dată colonia română din Budapesta, împreună cu tinerimea studioasă au avut fericirea sĕ se vadă întruniți în *capitala* țĕrii la o petrecere românească. Lucrările antecesorilor actualei generațiuni a tinerimei, sĕvĕrșite în direcțiunea aceasta, au suferit de-odată naufragiu, petrecerile atât de splendide arangiate din partea tinerimei până la începutul deceniului trecut, au avut de-odată un sfîrșit subit, legăturile atât de amicabile și frățești, cari esistau odinioară întrĕ tinerime și inteligința română din Budapesta, au început tot mai mult sĕ slăbiască, așa în cât până astădi puțini tineri s'au mai aflat, cari au avut rara fericire de a cunoaste și a putè conveni cu familiile române aflătoare aici în capitală.

Împregiurarea aceasta dureroasă a fost în decursul anilor de multe-ori adânc simțită din partea tinerimei, care trebuiá oare-și-cum sĕ se simtă orfană aicia în centrul străinismului.

În mai mulți ani s'a adus cestiunea aceasta pe tapet, mult s'a discutat, puțin, aproape nimic s'a făcut, până de-odată ca prin o ruptură de nori starea aceasta latentă s'a schimbat. Pătrunși de iubirea de neam, cu o energie și însuflețire nedescrisă a scuturat tinerimea în anul acesta catenele somnului letargic, a lucrat di de di necontenit până când 'și-a ajuns ținta atât de mult dorită.

Mari au fost greutățile, ce tinerimea le întimpină la tot pasul; nu a fost destul cu pedecile, pe cari autoritățile publice le puneau acestei serate în cale nevoind a dá îndată concesiunea arangerii petrecerii, până când nu a consultat pe însuși ministrul de interne, care recunoscênd în fine, că programul e inocent și nepericulos statului, a conces ținerea seratei; dic, că nu a fost destul cu aceasta, în sinul însuși al tinerimei s'au escat mari greutăți. O parte a tinerimei ținênd cont de spesele mari și multe, cari le-ar avè societatea și așa atât de sĕracă în casul arangierii sĕratei, a fost din principiu în contra; alții n'aveau de loc speranță, că colonia română va ști sĕ îmbrățișeze o astfeliu de întreprindere, și așa mai departe. Erau însĕ și mulți tinerii, cari cugetându-se la scopul atât de sublim al seratei, propagau cu insistință ideia seratei, chiar cu risicul unui deficit, fie cât de mare; acesti tineri, pot dice că partea cea mai mare a tinerimei, nu-și puteau închipuí, că inteligența română pestană sĕ nu îmbrățișeze cu drag petrecerea aceasta.

În fine ideia s'a primit, s'a realisat, serata a succes splendid.

Iubirea aceea părintească și frățească, cu care a îmbrățișat colonia română odinioară balurile tinerimei, nu s'a stîns, s'a nutrit în decursul anilor tot mai mult, ca jarul sub cenușe, până când la un semn dat de tinerime, a isbucnit din nou, mai puternic, ceea-ce dovedeste în modul cel mai eclatant memorabila seara de eri.

*

Las' sĕ urmeze acuma raportul detaiat despre decursul seratei.

Aproape cu o jumĕtate de oară înaintea terminului defipt în învitare începeau sĕ vină oaspeții învitați. Am putut observá întrĕ alte multe familii și oaspeți pe magnificența sa dl Vicentiu Babeș, Dr. Emil Babeș, mult stimatele familii I. Popp, D. Cimponeriu, A. Cimponeriu, A. Schiau, I. Gramma, Olteanu, Boldea, Deilean, Cosmuța, Liuba, pe mult stimatul și iubitul profesor A. Roman cu stimata soță, S. Suciu, pe domnii Coriolan Bredicean, Francu, Dr. Dumitrean, Dr. Iuliu Pușcariu, I. Poruțiu, Dr. Erdély, Oltean, Todorescu, Iubloct, Borzea, Șotrop, Dr. A. Rațiu, Purea, baron Popp, P. Ionașiu cu fiul dlui Z. Mocsonyi, din străini pe stim. familia Farkas, Esc. Sa dl general Horvath, deputatul Vincz, pe căpitanul orașului cu mai mulți detectivi și amploiați, și pe mulți alții, a căror nume m'a scăpat din minte. În presența acestui public ales în numĕr cam de 200 persoane, a deschis presidentul societății „Petru Maior“, dl Drd Florian *Muntean,* serata. Impresionat de însemnătatea și solemnitatea acestor momente, a rostit cu voce puternică cuvêntul de deschidere. În decursul discursului sĕu, pre care l'a urmărit publicul present cu cea mai mare atențiune, a desvoltat cu date culese din analele istoriei societății, activitatea tinerimei pe terenul social până la anul 1881.

A trecut apoi la istoria anilor, cari au urmat epocei aceleia atât de splendide, constatând cu mare durere schimbarea subită a relațiunilor atât de amicabile și prietinești, cari au esistat până la anul 1881, a accentuat apoi mișcarea observată în sinul tinerimei în ultimii ani, cu scopul sublim de a reîmprospetá legăturile întrerupte, trecênd în fine la arangiarea acestei serate. Mulțămind publicului present pentru iubirea ce o manifestează față de tinerime prin presența sa atât de împunĕtoare și dorind în numele tinerimei viață trainică și durabilă acestui nou început pe terenul social declară, serata de deschisă. Aplause frenetice au acoperit cuvintele președintelui societății.

A urmat apoi esecutarea diferitelor puncte din program cu esceptiunea unui punct, care a trebuit sĕ se schimbe. Anume fiind vicepreședintele Ilarie Chendi împedecat din cause neprevĕdute sĕ se presenteze la serată, a cetit domnul *Vuia* stud. în drept o lucrare, din punct de vedere științific foarte importantă despre „Genialism.“ Atât corurile cât și declamațiunile și disertațiunea a fost din partea publicului foarte călduros salutate. În deosebi amintesc composițiunile „*Vino lele*“ de domnul Vidu și „*Hora*“ de domnul G. Dima, cari au produs cea mai mare plăcere în public, așa, în cât corul a trebuit sĕ le repeteze de mai multe-ori. Toată lauda conducĕtoriului corului, domnului I. *Cădariu,* și coristilor, cari de și puțini la numĕr, au putut secerá astfeliu de aplause.

Trec acuma la punctele cele mai bine succese și mai splendide ale programului, cari au fost esecutate de gentila dșoară *Alma de Dunca Schiau* și de domnul *Ioan Bușița.* Am avut rara ocasiune de a ascultá — pot cu tot dreptul dice — pe o artistă română producêndu-se în capitala țĕrii; ușor și cu un simț și pricepere specială, care caracterisează numai pe o artistă, a știut domnișoara Alma sĕ esecute piesele destul de grele spre încântarea tuturora.

Nu numai că a știut sĕ interpreteze simțemintele artistice, cari au pĕtruns pe compositorii pieselor esecutate, dar' a dat tot-odată o probă frumoasă despre talentul propriu de compositoare. Piesa „Fantasiă românească“ propria composițiune a dșoarei Alma, care e pătrunsă de la început până la fine de melodii și motive românești așa de corespundĕtoriu și artistic combinate și legate, poate fi numerată întrĕ mărgăritarele composițiunilor românești. Ear' ce privesce piesa renumită a italianului Mascagni „Cavaleria rusticana“, pot numai atâta dice, că melodiile și acoardele dulci și moi, cari caracterisează musica italiană, au pătruns adânc auditoriul. Onoare și laudă d-șoarei Alma de Dunca Schiau, onoare și laudă talentatului violinist Ioan Bușița.

Tinerimea a și grăbit sĕ mulțămiască debutantei, predându-i un foarte frumos buchet de flori naturale.

Eshauriindu-se programul, președintele societății „Petru Maior“ a învitat inteligința la o cină comună.

Nu trecûse un sfert de oară și o cunună frumoasă de români și românce s'a strîns în urul meselor întinse.

Recomandându-se întreaga tinerime prin sculare și esprimarea numelui, tinerul V. Branisce salută inteligența întrunită la cina comună, dorind ca legăturile astădi împrospĕtate sĕ formeze basa unei noue epoce pe terenul social în sinul coloniei române și a tinerimei studioase. Salutărei cordiale a rĕspuns stimatul domn jude I. Popp, accentuând însemnătatea tinerimei, asigurându-o, că colonia română va sprigini totdeuna întreprinderile aceste ale ei.

A urmat apoi toastul dlui Drnd Florian Muntean, ținut în onoarea curatorului societății „Petru Maior“, domnului A. Schiau și în onoarea dșoarei Schiau, la care a rĕspuns atât domnul Schiau, cât și dșoara Alma, închinând pentru societatea „Petru Maior“ și pentru comitetul ei. A mai vorbit domnul L. Ciato, pentru sêrbi și slovaci, cari au alergat și de asta-dată la petrecerea noastră, ear' d-nul I. Scurtu a vorbit pentru cununa frumoasă a domnișoarelor.

La oarele 2 după m. nopții s'a finit aceasta petrecere, cu care, sperăm cu toții, a început o eră nouă în sinul coloniei române din Budapesta.

Lean.

Corespondență.

Stimate Dle redactor!

Vĕ rog sĕ primiți aceste șire la atacul îndreptat asupra mea în Nrl 253 al mult prețuitului DVoastre diariu.

M'a cuprins mirarea, când cetii, că acei „câțiva Bănățeni“ s'au simțit jigniți prin cele dise despre „Zuverlässigkeit“, că le-am scris cu nădejdea, că vor pricinui suris, dar' nu jignire. E de netăgăduit că scopul meu a fost, afară de a face o glumă, și acela, ca sĕ le aduc a minte făgăduielele lor câtorva Domni, find-că n'aveam vremea de a scrie fie-căruia în special, dar' că nici pe departe nu mi-a trecut prin gând, ca sĕ-mi schimb părerea mea bună despre întreg poporul bănățean din pricina unui mic numĕr, cred că și „câțiva Bănățeni“ ar fi putut ști

asta Părerea mea bună despre Românii din Banat, nu o poate turbură nici articolul mușcătoriu îndreptat contra mea, și de aceea nu, pentru că el e făurit chiar numai de „câțiva Bănățeni".

Salutând din inimă pe „toți" Bănățenii rămân al DVostre devotat

Dr. Gustav Weigand.

Făgăraș, 30 Novembre n.

Stimate domnule redactor!

În nrul 248 a. c. al „Tribunei" sub titlul „Alegerile în Făgăraș" între altele s'au scris și următoarele: „Reverendissimul Domn Vicariu al DVoastre nu mai face politică de loc", apoi că „domnii din Făgăraș chiămați și datori a conduce nu fac absolut nimic, nu se interesează de afacerile românești și nici o mișcare nu pornește din centru."

Aceste pasage le combate în nr. 254 a. c. al „Dreptății" un corespondent de la Făgăraș subscris cu J. Este foarte drept, cu toții cunoaștem vrednicia și bunătatea dlui vicariu Rațiu. În firul combaterei însě se suspicionează în mod nedemn și în termini generali și un oare-care funcționariu comitatens. — De oare-ce mi-s'a spus de persoane onorabile, că eu încă sunt suspicionat, că ași fi scris corespondențele apărute în timpul din urmă în „Tribuna" și cu deosebire cea din nrl 248, în care sunt împroșcați și atacați fruntașii români de aici, — dacă corespondentul J. m'a suspicionat pe mine, voind poate a mě aduce tocmai acuma în conflict și în neînțelegere cu numiții domni și în prima linie cu reverendisimul vicariu Vasiliu Rațiu, pe care eu l'am stimat și-l stimez ca pe un prea bun și vrednic bărbat, — prin aceasta dechiar hotărît și categoric, că corespondențele de la Făgăraș apărute în nrl 248 și cei următori ai Tribunei *nu le-am scris eu,* ce o poate constatá și on. redacțiune a „Tribunei", — apoi dechiar, că eu până nu le-am cetit în „Tribuna" absolut n'am avut cunoștință, că se scriu acelea corespondențe, — ce o poate constatá însuși respectivul corespondent al „Tribunei", pe care eu nici adi nu-l pot ști cu siguritate, că cine este tocmai așa după cum se vede că nu știe nici corespondentul J. Nu pot însě permite sě se ascrie mie fapte despre cari eu nici măcar cunoștință n'am avut. Tot-odată constat, că reverendisimul domn vicariu V. Rațiu a fost ani dearêndul și este și de present pe anii 1895 și 1896 membru ales în comisiunea administrativă. — Deci întrucât corespondența din „Dreptatea" Nr. 254 ar fi țintit cu intențiune și asupra mea, resping cu toată indignarea suspicionările rěutăcioase ale calumnierilor nesocotite.

Dacă însě dl J. a voit sě facă tocmai acuma în ajunul alegerilor de funcționari municipali puțină manevră în feliul sěu, sě-i fie de bine. Este prea ușor de înțeles, că eu în polemii nu mě pot lăsă.

Cred însě și stând lucrul astfeliu din parte-mi îl pot asigură pe dl corespondent J., că în cât ar atinge persoana mea, — preste tot a fost indus, dar' foarte tare indus în eroare și în totală rětăcire. — Pre lângă care rěmân al onoratei redacțiuni cu deosebită stimă

Ioan Turcu, m. p.
protonotariu comitatens.

Cronică.

Timișoara, 4 Decembre n.

Diare confiscate. „Magyarország" spune, că toate esemplarele de Duminecă ale lui *Pester Lloyd* și *Egyetértés* câte au sosit în Fiume *au fost confiscate.* Causa confiscărei nu o știe nici redacțiunea lui Pester Lloyd. — Mai guste și patrioticele din liberalismul legilor de presă, căci presa naționalităților e sătulă de el!

Cestiunea de toaleta — la căsătoriile civile. Spre a regulá în mod autoritativ această cestiune ministrul de interne a slobodit încă o ordinațiune în care intonează, că bunăcuviința pretinde, ca părechia de insurăței sě se presinte și ea în vestminte curate și în mod cinstit, corěspundětoriu modului de întimpinare impus prin lege matriculantului, ca și însěmnătății actului (ce feliu de însěmnătate are el? Red.) Cu toate astea însě ordinațiunea ministerială oprește matriculanților a esageră în această privință pretensiunile lor față de însurăței; oprește strict matriculanților de a pune condițiuni mireselor, ca sě se presinte cu cununa pe cap, ori de a pretinde de la părechia cununantă sě poarte eventualele insignii recerute eschisiv la cununia religioasă. Mai departe diregătoriul civil nu este îndreptățit a pretinde, ca mirii sě se presinte înaintea lui însoțiți de oaspeții invitați la uspěți sau de musică, find-că legea pretinde numai doi martori. — Spre știre și orientare — poporului.

Reforma salutărilor. S'a fost sulevat de multe-ori ideia pentru reformarea salutărilor pe strade, și pe alocurea s'au și făcut unele încercări, dar' până acuma n'a succes nici una dintre acestea. Ba într'un oraș din Ardeal când o parte de tineri au încercat sě încetățeniască obiceiul de a salutá militărește, unul dintre acești tineri a primit de la o coconiță măgulitoriul epitet de „impertinent" (!) pentru că numai își ridicáse mâna la pălărie, dar' nu și-a descoperit capul. (Erá timp de earnă!) Acum se vede că înseși damele au ajuns sě priceapă ce periculos este pentru bieții bărbați a-și descoperi capul de atâtea-ori pe di, mai ales earna. Aceasta o dovedește o știre din Meran, de unde se vestește, că damele s'au decis sě primiască de la bărbați salutarea militărească, cu restricțiunea însě, că vor acceptá acest feliu de salutare numai de la bărbații cari sunt membri ai reuniunei Crucea-roșiă, cari spre a fi cunoscuți au sě poarte în butonieră emblema reuniunei.

Isidor Zsiak eliberat. Astădi la oarele 9 a. m. a sosit domnul I. Zsiak în Pesta, împlinindu-și pedeapsa de 2 luni suferită în temnița statului din Vácz. Eliberatul martir a fost cordial salutat din partea tinerimei aliate; deseará va avè loc o mică convenire în onoarea lui Zsiak, la care va luá partetinerimea aliată.

Metropolitul Bucovinei. Referitoriu la întregirea scaunului metropolitan al Bucovinei „Gaz. Buc." scrie următoarele: „Toate diarele Bucovinei se esprimă relativ la ocuparea scaunului metropolitan. Chiar „Bukowiner Nachrichten", cari au deja un metropolit în Sadagura, pun și ele candidatul lor în persoana actualului vicariu. „Gazeta Polska" dovedește însě de nou, că are în aceasta cestiune cele mai bune informațiuni. Probabil că archivele consistoriului îi stau la disposiție. Acest organ aduce vestea, că guvernul a propus de metropolit primo loco pe actualul vicariu, secundo loco pe dl. archim. Repta."

Românul e nedreptățit pretutindenea. Că și în *Bucovina* e persecutată dulcea limbă română și scoasă de pe toate terenele vieței publice serviască drept esemplu următoriul cas din *Gazeta Bucovinei:*

„Întrun local de dejun din Cernăuți erau adunați într'o bună dimineață mai mulți poloni, între cari și niște funcționari. Între altele istorisi unul din bravii fii sarmatici, că prefectul Cernăuțului a dat pe învětătoriul Chisanovici afară, pentru că acesta a îndrăznit a-i presentá spre coramisare o quitanță română. Comunicându-ni-se aceasta știre, am cercetat casul și am aflat spre marea noastră mirare știrea de întemeiată. Barleon (primariul) e cunoscut ca românofag. A refusá însě o quitanță românească și a dă pe un învětătoriu din causa aceasta afară, e nu numai o ilegalitate, ci spunem-o franc, o brutalitate. Ea se alătură demn de celelalte ale acestui funcționariu. Atragem atențiunea deputaților noștri asupra acestui cas nou."

Mari pagube din causa ploilor. Cu datul de 29 Novembre ni-se scrie din *Rediu,* că în urma ploilor celor mari de pe la finea verei trecute economii au avut foarte mari pagube atât în sěmănături cât și în vite. Astfeliu corespondentul ne scrie, că oile au călbezit și încep a perí cu gramada; au perit până acuma preste 200 oi în Rediu. Oamenii temêndu-se, că le vor erná cu fên scump, apoi vor perí, și din o pagubă se vor trezí cu două, încep a le vinde cum pot. „Adi s'au presentat în comună vre-o câțiva negustori și au cumpěrat oi — rěu bun, cum le-au aflat — câte cu 1 fl. 80 cr. oaia. Afară de cele câte au murit s'au vîndut din comuna 850 capete. Toți proprietarii au rěmas fără oi."

Academia română aduce viiele sale mulțumiri:

Dlui Nicolae Giurgeanu, care a bine-voit a dărui pentru colecțiunile de documente o foaie cuprindênd o notiță autobiografică a Metropolitului Moldovei Veniamin Costachi;

Dlui I. Codreanu, mecanic, care a bine-voit a dărui două zapise de la 1681 (7189) Maiu 24 și 1724 (7232) Iuniu 10;

Dlui C. Erbiceanu, membru corespondent al Academiei, care a bine-voit a dărui șeapte documente vechi. „Monit. of."

Biserică și școală.

Desdaunare pentru taxele de cununii. Aflăm din „Biserica și școala", că comisiunea esmisă de venerabilele Consistorii eparchiale din Arad și Oradea-mare cu însărcinarea, ca sě studieze mijloacele, prin cari s'ar putè desdauná părinții protopresbiteri pentru tacsele, ce le încasau până acum pentru ședulele de la cununii, s'a întrunit eri în ședință sub presidiul Prea Sfinției Sale, părintelui Episcop Ioan Mețian, și după un studiu amênunțit a desemnat mijloacele, prin cari sě fie desdaunați părinții protopresbiteri, în care privință în curênd va face propunerea vanerabilelor Consistorii și venerabilului sinod eparchial.

Mare bucurie!

Flămândă și însetată după vieața și sângele organului nostru „Dreptatea", „organul acreditat" din Sibiiu supranumit „Tribuna" a aflat o sfărîmătură aruncată sub masă prin articolul nostru prim, publicat în nrul 253 din anul curent, și prindêndu-o cu nespus de mare lăcomia, nu numai că roade la ea, dar' sě și schimonosește voltijând pe terenul mistificărilor și al reințeí ca un adevěrat clan (Clown) din circurile englezești, care, spre a stoarce rîsul lumei de jos, de repețite-ori își dă peste cap, bine știind, că aplause serioase nu va secerá, ci numai o simplă deridere a publicului ce în astfeliu de sărituri află distracție.

Din cuprinsul articolului numit al nostru ori-care om serios și cinstit, care l'a cetit, a observat de sigur, că tenorul lui nu a meritat o *mistificare* atât de ordinară și de o rěință atât de rară, cum i-o dă „Tribuna", singură capabilă de acestea. Ear' în cât privește ținuta întreagă și generală a jurnalului nostru „Dreptatea", față cu *ilegalitatea cunoscutelor ordinațiuni ministeriale,* cari au disolvat comitetul și au oprit funcțiunea regulată a corporațiunilor noastre politice-naționale, numite în articolul nostru, lumea știe, că „Dreptatea" a luat cea mai hotărîtă posițiune pentru apěrarea partidului național-român și totdeauna a procedat în causă cu mult mai multă corectitate și cu mult mai multă rigoare de cât „Tribuna". Ba mai mult. Pe convocătorii conferinței de alegětori ținută la 28 Novembre 1894, cari, în frunte cu „Tribuna", apucaseră o cale chiar favorabilă și indirect aprobătoare a illegalității guvernului, numai „Dreptatea" i-a oprit în calea lor și i-a readus, după putință, la reson și în calea din carea p'aci-p'aci erá se-i scoată „Tribuna", spre bucuria guvernului de atunci din Budapesta.

Din toate astea resultă în mod foarte evident, că cu privire la ținuta organului nostru „Dreptatea", afară de „Tribuna" nime altul nu poate ajunge la *absurda conclusiune:* că prin numitul sěu articol, ca și preste tot în ținuta sa strict națională, „Dreptatea" s'ar fi desavuat pe sine și întreagă ținuta sa într'un punct atât de capital, ca cel de sub întrebare; — că *„ne-am dechiarat* aliați cu guvernul maghiar, contra partidului național" etc. etc., ci toți oamenii de bine și cinstiți vor înțelege des pomenitul nostru articol așa, pre cum este scris și pre cum l'am înțeles noi, anume: *că corporațiunea ca atare nu esistă* **de fapt,** și anume de aceea *nu,* find-că guvernul țěrii, *de și ordinațiunile sale sunt illegale, nu voește sě le recunoască în esistință, nu permite ca ele sě funcționeze de present în mod legal.*

Asta este tot ce am dis în numitul nostru articol și ce am subînțeles sub espresiunea de „mod legal". Și trebue sě recunoaștem aci în sarcina noastră un *„lapsus calami",* însě numai din acel punct de vedere, *că nu am presupus preventiv atâta rěință despre „Tribuna".* Trebuiá sě presupunem asta, și sě nu omitem din pasagiul cu gâlceava nici o construcțiune, deși altcum, între împregiurările date, ea erá de tot de prisos, în tocmai pre cum de prisos este de a mai luá în serios articolul de sub întrebare al „Tribunei" (nrul 259) și a stá cu ea de vorbă în causa *partidului* nostru național și a *politicei* noastre naționale. În sinul nostru național Dnia ei tinde a se afirmá ca frate de cruce cu „cavalerii de șap" din sinul șovinismului patriotic. Ei, ce sě-i faci?

Literatură, artă și știință.

Istoria împěratului Traian și a contimporanilor sěi, de Dr. H. Francke, în traducere română de Petru Broșteanu, fasiclul V. a apărut cu următoriul sumariu: B) Merită periodul istoriei romane de la Nerva până la M. Aureliu a fi numit un period fericit pentru omenime? 1. Împěratul; 2. Patricianii; Dreptul civil: a) jus Quiritium; b) jus civitatis; c) jus latii sau latinitas; d) jus italicum; e) jus coloniarum; f) prefecturile; g) provinciile; h) străinii; i) sclavii. — C) Legislațiunea lui Traian; despre jurisprudența și legile romane: 1. Privilegia ac beneficia vetera superiorum imperatorum confirmata; 2. Edictum de stateris adulterinis; 3. De condonatis residuis tributorum; 4. de pueris pullisque alimentariis.

Posta Redacțiunei.

Nedumerită. Ai avut tot dreptul. În foișoara despre *Dumas* e a se cetí „complesanța *întrupată,* și nu »*întreruptă*« ceea-ce de altcum e și nonsens. Fiind însě, că eroarea aceasta a trecut numai în câteva esemplare — în decursul tipărirei s'a cores —, n'am mai făcut în nrul următoriu rectificarea pentru a cărei omitere stimata „Nedumerită" atât de aspru ne apostrofează. *Eros* al nostru e grozav de nefericit, și de două dile nu face alta de cât planuri, că în ce mod și pe ce cale sě repareze acest „greș" — vorba „acreditaților".

Invitare de abonament

la

DREPTATEA

Cu diua de 30 Septembre a. c. stilul nostru, espiră abonamentele pe al III cuartal şi cele făcute pe luna Septembre.

Rugăm şi invităm pe dnii abonaţi sĕ grăbiască cu renoirea abonamentelor, ca astfeliu sĕ remânem în curent cu espediţia foii.

Abonamentele se fac mai uşor prin mandate postale.

PREŢUL:

pe ¼ de an fl. 2.50

pe 1 lună 85 cr.

Rugăm a se scrie curat şi legibil numele abonentului, locuinţa şi posta ultimă, eventual sĕ se lipească pe mandatul postal adresa tipărită sub carea li-se trimite „Dreptatea."

Cu stimă

Administraţia foii „Dreptatea."

Bursa de Budapesta din 30 Novembre 1895.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000	(sc. de d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000	„	4%	—.—
„ „ coroane ung.	„	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876	„	5%	126.75
„ „ „ de stat, 1889, aur.	„	4½	129.—
„ „ „ „ „ „ arg.	„	4½	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc.			140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „			140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung.	(sc. de d.)	4½%	100.75
„ „ „ „ croate	„	4½%	102.50
Bonuri rur. ung.	„	4%	96.25
„ „ croate	„	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)		4%	143.75
„ hipot. croate, 100		5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100			—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct.		4 2/10	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug.		4 2/10%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul.		4 2/10%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov.		4 2/10%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)		4%	122.50
„ în coroane			98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl.		4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „		5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „		5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „			198.—
„ „ „ „ 1864. 50 „			198.—
Obl. oraş. Budapesta 1890		4½%	100.15

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acţii Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes" intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	435.75
„ „ „ pe acţii Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ şi comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu	241.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.
„ com. şi industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 50	590.—
„ croată de escompt 200	—.
„ de escompt şi zarafiă ung. 400 K	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio" 200	—.

Monede.

Galbenul ces. şi reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.93
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.92
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. şi ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ „ de bancă pr. 31 Iuniu	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina", inst. de econ 5%		100.76
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani		101.—
„ „ „ „ „ 5%		101.—
„ „ „ „ „ 5½%		100.50
„ de credit ardeleană 5%		101.—
„ „ „ „ 4½% 40 ani		99.—
„ „ „ „ 4½% 50 ani		98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%		102.25
„ „ „ „ „ 5½%		—.—
„ „ „ „ „ 6%		—.—
„ „ „ „ „ 4½% em. VI.		100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani		—.—
„ „ „ 105 5% 40 ani		—.—
„ „ „ „ III emis 5%		102.25
„ „ „ „ IV emis. 4½%		100.50
„ I. de credit din Timişoara 5%		102.—
„ I. „ „ „ „ 4½%		99.50
Imprumut. băncii ung. hipotec. 4%		128.50
Obl. c. fr. bulg.	6%	122.—
„ cu prem. sêrb. 100 fr.	3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.)	3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeş-Bega	5%	140.—

Sorţuri private.

Imprumutul oraş. Viena din 1874, 100	174.50
Sorţuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorturi reun. „Jó-sziv" 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roşie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligaţiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roşie italian. 25 lire	12.75
„ „ „ „ (st. austr.)	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roşie austr. 10	19.—
Sorţi Pálffy 40	59.20

Preţurile bucatelor din piaţa Timişoarei.

De la 30 Novembre 1895.

După notările societăţii „Lloyd" din Timişoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil.	per 100 chil.	5.85—5.90
Grâu, greutatea cualit. 79 chil.	per 100 chil.	5.90—5.95
Sêcară, greutatea cualit.	per 100 chil.	4.60—4.70
Orz, greutatea cualit.	per 100 chil.	6.00—6.10
Ovês, vunturat	per 100 chil.	6.40—6.50
Cucuruz, nou	per 100 chil.	5.70—5.75

Têrgul de producte pe termin.

Grâu Sept.-Oct.	în bani per 100 kgr.	6.69	şi	6.71
Grâu la Mart.-Apr.	„ „ „ „ „	7.05	şi	7.06
Grâu Maiu-Iuniu	„ „ „ „ „	—.—	şi	—.—
Secară la Sept.-Oct.	„ „ „ „ „	5.06	şi	5.07
Porumb Maiu-Iuniu	„ „ „ „ „	6.13	şi	5.15
Porumb Iul.-Aug.	„ „ „ „ „	5.07	şi	5.09
Porumb Aug.-Sept.	„ „ „ „ „	5.08	şi	5.10
Ovês la Sept.-Oct.	„ „ „ „ „	5.87	şi	5.88
Ovês la Mart.-April	„ „ „ „ „	—.—	şi	—.—
Rapiţă Aug.-Sept.	„ „ „ „ „	9.45	şi	9.50

Têrgul de producte din Budapesta.

(Preţurile de la 30 Novembre 1895.)

Specia		Cualitatea	Preţul per 100 kgr. de la	Preţul per 100 kgr. până	Cualitatea	Preţul per 100 kgr. de la	Preţul per 100 kgr. până
Grâu Bănaţan vechiu		74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bănaţan	„	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bănaţan	„	78	6.60	6.65	79	6.70	6.75
Grâu Bănaţan	„	80	6.75	6.80	81	—.—	—.—
Grâu de la Tisa	„	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Tisa	„	76	—.—	—.—	77	6.55	6.60
Grâu de la Tisa	„	78	6.75	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Tisa	„	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu Bpestan	„ reserv	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bpestan	„ „	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bpestan	„ „	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu Bpestan	„ „	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de la Alba	„	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Alba	„	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu de la Alba	„	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Alba	„	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de Bacica	„	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de Bacica	„	76	—.—	—.—	77	6.60	6.65
Grâu de Bacica	„	78	6.70	6.75	79	6.80	6.85
Grâu de Bacica	„	80	6.85	6.90	81	—.—	—.—
Secară nouă, pr.		70—72	5.05	5.10	—	—	—
Orz nou		60—62	—.—	—.—	de nutreţiu		
Orz nou		62—64	—.—	—.—	de vinars		
Orz nou		64—66	—.—	—.—	de bere		
Ovês vechiu		39—41	6.85	7.20	—	—	—
Ovês nou		39—41	—.—	—.—	—	—	—
Porumb vechiu		75	5.05	5.10	străin		
Porumb nou		73	4.75	4.80	—	—	—
Porumb vechiu		—	—.—	—.—	Bănăţan		
Porumb nou		—	—.—	—.—	—	—	—
Rapiţă nouă		—	—.—	—.—	Bănăţan		
Hirişcă vechiă		—	—.—	—.—	—	—	—

Têrgul de producte diverse.

(Preţul per 100 kilograme.)

Specia	Cursul Bani	Cursul Marfa
Semênţă de trifoiu luţerna ung. nouă	52.—	56.—
Semenţa de trifoiu roşia nouă	62.—	67.—
Oleiu de morcovi duplu rafinat	28.—	29.—
Turte de oleiu Rapiţa	5.—	5.25
Unsoare de porc, pestană	48.—	48.50
Unsoare de porc din provincia	—.—	—.—
Clisă nouă, uscată la aer, I-a	—.—	—.—
Clisă de masă, 4 rude	43.50	44.—
Clisă de masă, 3 rude	46.50	47.—
Clisa afumată	48.50	49.—
Seu sêmburos	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, cual. uscit.	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 100 drb	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 85 drb	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, drb	—.—	—.—
cu termin per 500 kgr. în saci, 100 drb	10.75	11.25
cu termin per 500 kgr. în saci.	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb	16.25	16.70
cu termin per 500 kgr. în saci,	9.75	10.—
cu termin per 500 kgr. în saci, 100 drb	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb	16.25	16.50
Lecuar de prune slavon	11.50	12.50
Lecuar de prune sêrbesc	10.50	11.—
cu termin slavon	13.75	14.—
cu termin sêrbesc	12.75	13.—
Miere brută	—.—	—.—
Miere galbină, destilată	32.—	33.—
Ceară din Rosenau	152.—	155.—
Ceară slavonă	—.—	—.—

Bursa din Bucuresci 17 Nov. 1895.

Efecte	Dobânda	Scadenţa cupoanelor	Oferite cu bani gata
Imprumuturi de stat Române			
Rentă perpetuă	5%	Apr.—Oct.	101½
„ amortisabilă	5%	Apr.—Oct.	98
„ „ din 1892	5%	Ian. Iuliu	97¼
„ „ „ 1893	5%	Ian. Iuliu	97
„ „ 32½ mil.	4%	Ian. Iuliu	83¼
„ „ 50 mil.	4%	Ian. Iuliu	84¾
„ „ 274 mil.	4%	Ian. Iuliu	85
„ „ 45 mil.	4%	Ian. Iuliu	85
Obl. căilor fer. rom. (conv. Schuldverschreibung	5%	Ian. Iuliu	—
Obl. de Stat (conv. rur.)	6%	Maiu Noemb.	101
„ casei pens. a 300 lei	10	Maiu Noemb.	278
Imprumuturi de oraşe			
Obl. ale com. Bucureşci 1893	5%	Ian. Iuliu	90
„ „ „ „ 1884	5%	Maiu Noemb.	—
„ „ „ „ 1888	5%	Iun.—Dec.	—
„ „ „ „ 1890	5%	Maiu Noemb.	88
Imprumuturi de societăţi			
Scris. func. rur.	5%	Ian. Iuliu	90½
„ „ urb. Bucureşci	7%	Ian. Iuliu	—
„ „ „ „	6%	Ian. Iuliu	101
„ „ „ „	5%	Ian. Iuliu	85½
„ „ „ Iaşi	5%	Ian. Iuliu	77½
Obl. soc. de basalt	6%	Ian. Iuliu	—

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timişoara.